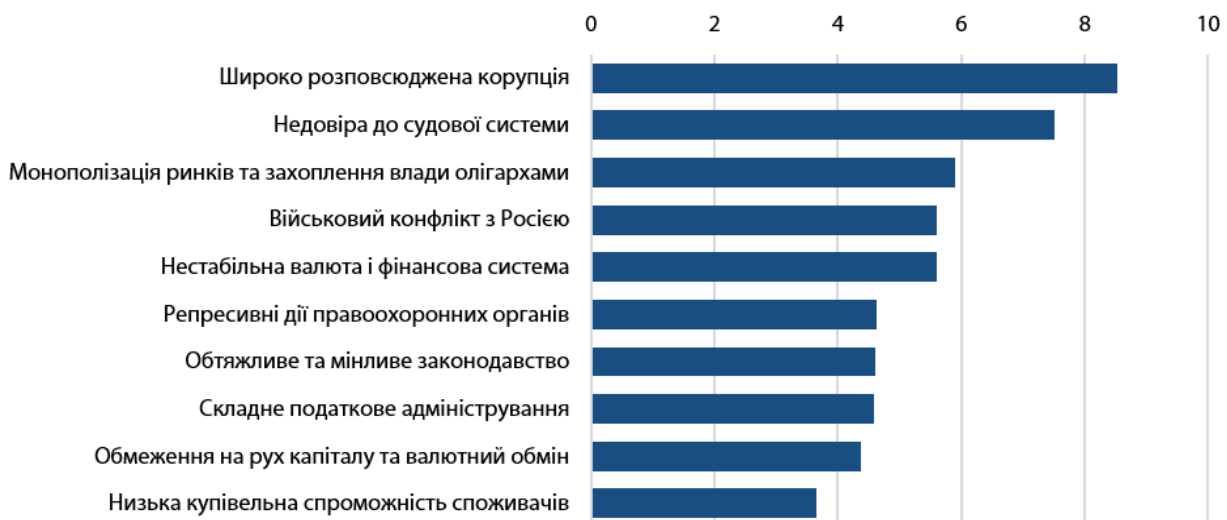

Іноземні інвестори: корупція та недовіра до судової системи все ще більше впливають на інвестиційний клімат в Україні, ніж конфлікт з Росією

Dragon Capital, Європейська бізнес-асоціація (EBA) та Центр економічної стратегії (ЦЕС) у серпні-вересні 2017 року провели друге опитування іноземних інвесторів про перепони та бар'єри, що заважають залученню капіталу в Україну. Результати дослідження міжнародних компаній – наявних та потенційних інвесторів до України – показали за якими параметрами український інвестиційний клімат є неконкурентним та у якому напрямку насамперед необхідно спрямовувати зусилля на державному рівні. Опитування проводилося серед тих, хто обізнаний з Україною: 92% опитаних інвесторів або інвестують в Україну зараз, або інвестували в минулому.

За результатами дослідження, основними бар'єрами для іноземних інвесторів в Україні, як і минулого року, є - *широко розповсюджена корупція та недовіра до судової системи* (середня оцінка – 8 та 7 балів з 10 можливих відповідно, див. Рис.1). Іноземні інвестори цього року переконані, що негативний вплив на інвестиційний клімат від *монополізації ринків та захоплення влади олігархами* вище (6 балів), ніж від *військового конфлікту з Росією, а також непередбачуваності валютного курсу та нестабільності фінансової системи країни* (5 балів).

Рис. 1. Оцініть наступні перешкоди до інвестування в Україну за рівнем їх важливості (10 - найважливіші)

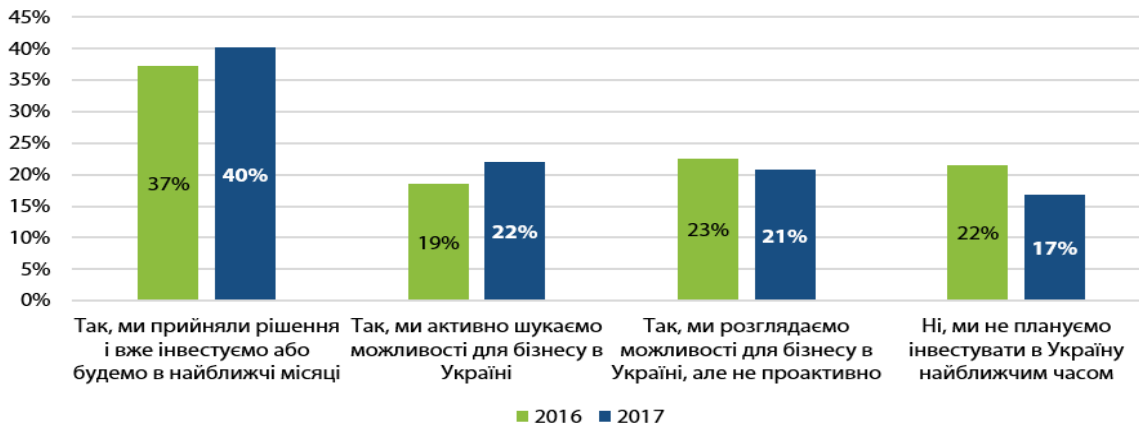
Репресивні дії правоохоронних органів посідають шосту позицію в ренкінгу перешкод для інвестицій. Це пов'язано із масовими випадками неправомірних дій прокуратури, СБУ та поліції щодо українських компаній, про які згадують інвестори.

Постійні зміни нормативного регулювання, складне адміністрування податків та валютні обмеження – інші причини невдоволення інвесторів. Лише після них опитувані зазначають *низьку купівельну спроможність населення*, пов'язану із кризою та слабким економічним зростанням.

Відповідно до результатів дослідження *частка опитаних іноземних інвесторів, що попри всі бар'єри прийняла рішення інвестувати в Україну, та тих, хто активно шукає можливості для бізнесу в країні, трохи збільшилась* у порівнянні з показником 2016 року (до 40% та 22% відповідно, див. рис.2).

Отже, незважаючи на негативні фактори, Україна залишається потенційно цікавою державою для залучення інвестицій.

Рис. 2. Чи розглядає ваша компанія можливість інвестування в Україну?

Для поліпшення інвестиційного клімату, на думку інвесторів, першочерговими діями уряду повинні стати наступні:

- ефективна антикорупційна діяльність (включаючи кримінальне переслідування посадових осіб будь-якого рангу та суддів за корупцію),
- забезпечення верховенства закону для правоохоронних органів,
- реформа та перезапуск судової системи,
- вчасне виконання програм МВФ.

Такі дії, як податкові канікули для нових інвесторів та покращення інфраструктури, або скасування мораторію на продаж земель є **не настільки важливим для інвесторів, як інші можливі реформи.**

Рис. 3. Оцініть наступні можливі дії уряду з точки зору їх позитивного впливу на притік іноземних інвестицій (10 - найпозитивніший вплив)

«На жаль, відсутність верховенства права, корупція в судах і правоохоронних органах продовжують нівелювати заклики керівництва країни інвестувати і створювати робочі місця в Україні», – коментує **Томаш Фіала**, генеральний директор **Dragon Capital**.

«Традиційно рейтинг проблем, які хвилюють інвесторів та перешкоджають здоровому розвитку економіки країну, очолили корупція та недовіра бізнесу до ефективності судової системи. Ми як організація, що представляє бізнес в Україні, з кожним роком посилюємо риторику, все голосніше кажемо про необхідність активних дій з протидії корупції, в тому числі політичних дій та рішень. Справедливість і прозорість не може бути вибірковими, країна не повинна мати подвійних стандартів, жорстка антикорупційна політика має розповсюджуватись на всіх, на високопосадовців і суддів. Інвестори відкрито і голосно кажуть про це. Політики мають нарешті звернути на них увагу», - коментує **Анна Дерев'яно**, виконавчий директор **Європейської Бізнес Асоціації**.

«Основна проблема України з точки зору іноземних інвесторів – не в економічній кризі, а в слабких та корумпованих інституціях, що заважають бізнесу інвестувати та розвиватися. Головне, що повинна зробити влада – продемонструвати ефективність у боротьбі із корупцією та свавіллям силових органів.– Резюмує **Гліб Вишлінський**, директор **Центру економічної стратегії**. – Показово, що, на думку опитаних інвесторів, захоплення держави олігархами та монополізація влади є більшою завадою інвестиційному клімату, ніж навіть конфлікт із Росією. Вирішення цієї проблеми знаходиться у політичній площині і передбачає зміну виборчого законодавства, а також забезпечення незалежності судів та ринкових регуляторів».

Опитування іноземних інвесторів щодо перепон, що заважають залученню капіталу в Україну проводиться компаніями другий рік поспіль. З результатами дослідження за 2016 рік можна ознайомитись за [посиланням](#). Цього року в опитуванні взяли участь 77 респондентів, серед яких клієнти Dragon Capital та іноземні інвестори-члени EBA (у тому числі портфельні і прямі інвестори, які вже мають інвестиції і які тільки планують інвестувати в Україну). Опитування здійснила компанія GfK Ukraine методом онлайн-інтерв'ю.

Довідка

Під захопленням держави олігархами розуміється вплив окремих людей на політику та державні органи через свої партії та медіа та отримання неправомірних конкурентних переваг. Зокрема, обмеження конкуренції, монополізація секторів

економіки, яка досягається за допомогою політичного впливу, дозволяє їм збільшувати ціну або ставити перепони отримання ресурсів чи інфраструктури для іншого бізнесу. Приклади захоплення держави – захоплення регулятора, який приймає рішення на користь олігарха-монополіста, захоплення бюджету, де олігарх отримує преференції, захоплення державних підприємств, які починають обслуговувати інтереси певного олігарха.

Dragon Capital – найбільша інвестиційна компанія України, що надає повний спектр інвестиційно-банківських та брокерських послуг для корпоративних та приватних клієнтів. Dragon Capital здійснює брокерські операції з акціями та борговими інструментами, супровід угод по залученню капіталу, прями інвестиції і управління активами.

Центр економічної стратегії (ЦЕС) – незалежний центр досліджень державної політики, який було засновано в травні 2015 року. Завдання ЦЕС – підтримка реформ в Україні з метою досягнення стійкого економічного зростання країни. Центр робить внесок у розробку стратегії економічного зростання України, здійснює незалежний аналіз найбільш важливих аспектів державної політики, а також розбудовує громадську підтримку реформ

Європейська Бізнес Асоціація (ЕБА) є однією з наймасштабніших спільнот бізнесу, які працюють на українському ринку. Заснована в 1999 році за підтримки Європейської Комісії в Україні. Мета ЕБА - надати своїм компаніям-членам можливість спільними зусиллями вирішити важливі для інвестиційного клімату України питання та покращити його на користь індустрії, суспільства, економіки та країни в цілому.